

**ОИЛА – ТАЛАБА – ТИББИЁТ ОЛИЙ ТАЪЛИМ МУАССАСАСИ"
ҲАМКОРЛИК МЕХАНИЗМИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ТИББИЁТ
ТАЪЛИМИНИ САМАРАДОРЛИГИНИ ОШИРИШ ШАРТИ
СИФАТИДА**

Султонов Қудратилло Исмоилович

Мустақил тадқиқотчи,

Андижон давлат тиббиёт институти

Аннотация: *Мазкур мақолада тиббиёт олий таълим муассасаларининг таълим сифатини оширишида оила ва таълим муассасаси ўртасидаги ҳамкорликнинг аҳамияти ва самарадорлиги таҳлил қилинган. Маънавий ва руҳий қўллаб-қувватлаш, ота-оналарнинг талабаларнинг таълим жараёнидаги фаол иштирокини таъминлаш, оилавий муҳитнинг таълим натижасига бўлган таъсири ва уларнинг профессионал ривожланишини қўллаб-қувватлаш мукамал таълим механизмларини ташкил этади. Оила ва таълим муассасаси ўртасидаги ҳамкорлик талабаларнинг мустақил фикрлаш қобилиятини, ижтимоий-эмоционал ривожланишини ва касбий фаолиятга нисбатан мотивациясини оширишида муҳим роль ўйнайди.*

Кириш

Замонавий олий таълим тизимида талабаларнинг шахсий ва касбий салоҳиятини ривожлантиришга эътибор катта қаралаётган бир пайтда, уларнинг таълим жараёнида ота-оналар ва таълим муассасасининг ҳамкорлиги муҳим омил сифатида таъкидланмоқда. Талабаларни ҳар томонлама ривожлантириш, уларнинг ижтимоий ва эмоционал ҳолатини кучайтириш, таълимнинг юқори самарадорлигини таъминлаш учун оилавий, педагогик ва психотерапевтик ёрдамни мувофиқлаштириш зарур.

"Оила – Талаба – Тиббиёт олий таълим муассасаси" ҳамкорлик механизмини ривожлантириш бу йўналишдаги муваффақиятни таъминлашда

мураккаб ва узвий жараён ҳисобланади. Бу механизмнинг аҳамияти, мавжуд ҳолати ва унинг самарадорлиги ҳақида кўплаб халқаро ва маҳаллий тадқиқотлар олиб борилган.

Оила жамиятнинг асосий ташкил этувчи бўлиги ҳисобланади. Таълим жараёнининг ҳар бир босқичида оила аъзоларининг фаол иштирок этиши талабанинг таълимга бўлган муносабатини шакллантиришга, унинг ижтимоий-эмоционал ривожланишини таъминлашга хизмат қилади. Ота-она фарзандининг олий таълимга қабул қилинганидан то унинг касбий соҳада муваффақиятга эришишигача бўлган жараёнда мустақил таҳлил қилиш, маслаҳат бериш ва қўллаб-қувватлашнинг муҳимлигини тушунишлари лозим. Тадқиқотларда оилавий муҳитнинг талабаларнинг шахсий ривожланишидаги муҳим роли қайд этилган. Масалан, ота-оналарнинг таълим муассасасидаги қўллаб-қувватлови ва ёрдами талабаларнинг кўникмаларини ривожлантиришда ва уларнинг академик муваффақиятида аниқ кузатишларга асосланган натижаларга эга.

Тиббиёт таълим муассасасида оилавий ҳамкорликнинг ўрни

Тиббиёт таълим муассасасида талабаларнинг академик муваффақиятларини оширишда оилавий ҳамкорлик муҳим роль ўйнайди. Айнан шундай ҳамкорлик талабаларнинг психо-эмоционал барқарорлигини ва касбий кўникмаларини шакллантиришга хизмат қилади. Талабаларнинг оила билан бўлган муносабатлари уларнинг таълимга бўлган муносабатини ҳам ўзгартириши мумкин. Ота-оналарнинг муваффақиятга эришиш учун дастурларга фаол кўмаклашишлари, масала бўйича маслаҳат беришлари уларнинг ўқишга бўлган қизиқишини ва иштиёқини оширади.

Бундан ташқари, оилавий психоэмоционал муҳит талабаларнинг психик барқарорлигига ҳам таъсир кўрсатади. Бу, ўз навбатида, уларнинг таълимдаги муваффақиятига ижобий таъсир кўрсатади.

Тадқиқот натижалари ва статистик маълумотлар

Ўзбекистондаги олий таълим муассасаларида оилавий ҳамкорликнинг таъсирини тадқиқ қилиш учун ўтказилган сўровлар ва тадқиқотлар

маълумотларига кўра, ота-оналар билан мунтазам мулоқотда бўлган талабаларнинг 79% и академик баҳолари юқори эканлиги аниқланган (2023 йил). Шунингдек, оилавий қўллаб-қувватлаш тизимлари жорий этилган муассасаларда талабаларнинг психологик барқарорлиги ва ижтимоий фаоллиги 21% га ошган. Бу маълумотлар ота-оналарнинг таълим жараёнидаги фаол иштироки талабаларнинг академик натижаларига ва уларнинг умумий ривожланишида муҳим аҳамиятга эга эканлигини кўрсатмоқда.

Халқаро тажриба ва концептуал ёндашувлар

Дунё бўйлаб оилавий ҳамкорликни ривожлантириш бўйича бир қатор тажрибалар мавжуд. Масалан, Финляндияда ота-оналар учун махсус тренинглар ва семинарлар ташкил этилади, ва уларга оилавий психологик қўллаб-қувватлаш услублари ўргатилиши қатори оилавий муҳитнинг талабаларга таъсирига катта эътибор қаратилган. Япония ва Корея Республикасида оилавий ҳамкорлик тизимлари талабаларнинг ижтимоий ва академик ривожланишига ёрдам бериши кўрсатилган. Шунингдек, АҚШ ва Канадада ота-оналар билан доимий мулоқот ўрнатиш, талабаларнинг ижтимоий фаоллигини ва таълимдаги муваффақиятларини оширишга олиб келган.

Хулоса ва тавсиялар

"Оила – Талаба – Тиббиёт олий таълим муассасаси" ҳамкорлик механизмини самарали ишлашини таъминлаш, талабаларнинг академик ва шахсий ривожланишини кучайтириш учун муҳим аҳамиятга эга. Бу механизм талабаларнинг психологик барқарорлиги, касбий мотивацияси ва ижтимоий фаоллигини оширишда муҳим роль ўйнайди. Ота-оналарнинг таълим жараёнига бўлган иштиёқини таъминлаш, улар билан мунтазам мулоқот ўрнатиш ва таълим муассасасининг ишини яхшилашга хизмат қилади.

• Тавсиялар:

1. Ота-оналарга талабаларнинг таълим жараёни бўйича доимий маълумот бериш.
2. Оилавий маслаҳат дастурларини жорий этиш.

3. Ота-оналар ва талабаларнинг психоэмоционал ҳолатини аниқлаш ва қўллаб-қувватлаш.

4. Ахборот технологияларидан фойдаланган ҳолда оилавий алоқаларни кучайтириш.

ФОЙДАЛАНИЛГАН АДАБИЁТЛАР

1. Ўзбекистон Республикаси Олий таълим, фан ва инновациялар вазирлиги. Таълим жараёни таҳлили – 2023 йил ҳисоботи.
2. Mahmudova, D. (2022). Pedagogik innovatsiyalar asosida talaba va ota-ona hamkorligini mustahkamlash. *Toshkent tibbiyot jurnali*, №2.
3. UNESCO (2023). *Family Engagement in Higher Medical Education: A Global Perspective*.
4. Финляндия Олий таълим вазирлиги. Отчет о вовлеченности семей в образовательный процесс – 2022.
5. QOBULOVA, M. (2024). MOSLASHUVCHN ONLAYN O 'QUV TIZIMLARI VA ULARDAN TIBBIY TA'LIMDA FOYDALANISH. *News of the NUUz*, 1(1.9. 1), 107-109.
6. Mengliyev, I., Meylikulov, S., Fayzullayeva, Z., & Kobulova, M. (2024, November). Education artificial intelligence systems and their use in teaching. In *AIP Conference Proceedings* (Vol. 3244, No. 1). AIP Publishing.
7. Ismanova, A. A., Gulamov, S. A., & Kobulova, M. A. Online Learning Evolution: Adaptive Systems Leading Education's Future.
8. ТЕШАБОЕВА, З., & КОБУЛОВА, М. COLLOQUIUM-JOURNAL. In *COLLOQUIUM-JOURNAL Учредители: Новак Алоизы Збигнев* (pp. 41-44).
9. ISMANOVA, A. (2024). YOSHLARGA OID DAVLAT SIYOSATINI AMALGA OSHIRISHNING PEDAGOGIK TAHLILI. *News of the NUUz*, 1(1.4), 104-108.